

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS
PUBLISHED BY THE LITHUANIAN NEWS PUB. CO., INC.
1739 South Halsted Street, Chicago, Illinois
Phone CANal 8500

Pirmas ir Didžiausias Lietuvių Dienraštis Amerikoje

NAUJIENOS

The Lithuanian Daily News

Entered as second-class matter March 7, 1914 at the Post Office at Chicago, Ill., under the Act of March 3, 1879

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS
PUBLISHED BY THE LITHUANIAN NEWS PUB. CO., INC.
1739 South Halsted Street, Chicago, Illinois
Phone CANal 8500

Pirmas ir Didžiausias Lietuvių Dienraštis Amerikoje

VOL. XX

Kaina 3c

Chicago, Ill., Trečiadienis, Gruodis-December 20 d., 1933

No. 238

Vėl Pradedama Mažėti Darbininkų Samda

Samda pereitą mėnesį sumažėjusi 3.5 nuoš. Sumažėjusios ir algos. Betgi padėtis geresnė, negu buvo metai atgal

WASHINGTON, gr. 19. — Darbo sekretorė Frances Perkins paskelbė, kad samda dirbuvėse nuo spalio 15 d. iki lapkričio 15 d. sumažėjo 3.5 nuoš. Tai yra pirmas samdos sumažėjimas nuo kovo mėn. Bet tai esąs daugiausia sezoninis samdos sumažėjimas.

Tuo pačiu laiku išmokamųjų algų suma sumažėjo 6.2 nuoš. Betgi lapkr. mėn. samda yra 20.2 nuoš. didesnė, negu buvo metai atgal ir 29.6 didesnė, negu buvo kovo mėn.

Sekretorė sako, kad samdos sumažėjimas spalio-lapkr. mėn. pasireiškėdavo kasmet nuo 1923 metų.

Bet niekuriose pramonės buvo ir padidėjimas samdos, ypač anglių kasyklose, buvo priimta 27,000 naujų darbininkų. Kaip paprastai, padidėjo samda ir sankrovose, kur gavo darbo apie 26,500 naujų darbininkų. Padidėjo samda ir prie viešųjų darbų.

PRADĖJO DIDELIUS VIESŲJŲ DARBŲ PROJEKTUS

Du dideli viešųjų darbų projektai jau pradėti dirbti. Viršų stiprinamas tiltas prisirengimui pradėti darbą prie didelio Tennessee upės klonio išvystymo projekto. Šone — jau pradėtas kasti Wheeler Dam tvenkinys, kuris sudarys 100 ketvirtinųjų mylių ežerą.

Illinois HOLC manžeriu paskirtas H. G. Zander, Jr.

Jis yra real estatinių ir buvęs prezidentas Chicago Real Estate Board

CHICAGO.—Illinois valdiškos įstaigos teikimui paskolų ant namų—HOLC (Home Owners Loan Corp.) manžeriu, vietos pašalintojo Donne, tapo paskirtas stambus Chicago real estatinių Henry G. Zander, Jr., turys real estate ofisą 110 So. Dearborn St. ir buvęs pirmas ninkas Chicago Real Estate Board. Jo tėvas taipgi yra buvęs prezidentas Chicago Real Estate Board, National Assn. of Real Estate Boards ir prezidentas Chicago skyriaus Federal Home Loan Bank.

Jis pradės eiti savo naujas pareigas už savaitės laiką.

Tuo tarpu ir toliau bus tęsiami tyrinėjimai buvusiu viršininku veikimo. Tyrinėti kviečiami teisingumo departamento žvalgybos agentai ir pašto departamentas. Ypač bus ieškoma tų žmonių, kurie už komisiją siūlė išgauti iš valdžios paskolą.

Tyrimai HOLC veikimo eis ne tik Chicagoje, bet ir visoje šalyje.

Gal kils Chicagoje pieno karas

CHICAGO.—Valdžia nustatė pieno kainą Chicagoje 11c už kvortą. Bet ji neįstengė tai pravesti, kadangi nepriklausomieji pienininkai atsisakė valdžios patvarkymo klausyti ir pieną pardavinėja daug pigiau. Tas taip atsiliepią ir stambiųjų kompanijų biznį, kad ir jos ruošiasi atimti pieno kodeksą ir pradėti pieno karą. Tad galima tikėtis, kad pieno kaina netolimoj ateity Chicagoj labai atpigs.

Chicagoj ir aplinkiniuose federalis oro biuras šiai dienai pranašauja:

Veikiausia lietus ar sniegas, nedidelė permaina temperatūroje.

Saulės teka 7:14, leidžiasi 4:21.

Pasikorė 9 m. vaikas

BILLINGS, Mont., gr. 19. — Kadangi Raymond Goodman, 9 metų, turėjo pasilikti mokykloje po pamokų už kalbėjimąsi laike pamokų su kitais vaikais, jis sugrįžęs namo, pasiėmė virvę ir nučijęs į tėvo kalvę pasikorė.

Francija padarysianti nusileidimų nusiginklavime

PARYŽIUS, gr. 19. — Francija planuoja ateinančią savaitę padaryti nusileidimų Vokietijai ir Italijai nusiginklavimo klausime, kad pašalinus užsikirtimą nusiginklavimo derybose, kuris kelia tokį didelį susirūpinimą visoje Europoje.

Nusileidimas Vokietijai bus padarytas tik po to, kai nuodugnai bus iširta, kad Francijos armija gali atlaikyti visokių puolimus.

Nusileidimas Italijai bus padarytas tam, kad užbaigti ilgą ginčą apie palyginamąjį stiprumą Francijos ir Italijos karo laivynų, nes Francija ikišiol atsisakydavo pripažinti Italijai karo laivyno lygybę.

N. Y. restoranų partautojai grumoją streiku

NEW YORK, gr. 19. — Restoranų ir hotelių darbininkų unija, kuri turi 30,000 narių, nutarė paskelbti streiką, jei prezidentas Rooseveltas pasirašys paduotą jam patvirtinti restoranų kodeksą.

Darbininkai ypač priešinosi nustatytai 28c į val. algai visiems darbininkams, išėmus partautojus. Partautojai taipgi priešinosi jiems nustatytai 14c į val. algai ir kad "tipsai" yra priskaitomi prie algos. Taipgi priešinosi ir 54 val. darbo savaitėi.

NEW YORK, gr. 19. Lakanas George R. Pond, kuris kartu su Sabelli, lėktuvu Leonardo da Vinci ruošėsi skristi iš New Yorko į Rymą, nežinia kur prapuolė ir yra policijos ieškomas. Jų lėktuvas buvo priuostas pakolą iš Rekonstrukcijos Finansų Korp. \$10,000,000 eis atmokėjimui pirmesnių bonų.

Nušovė savo draugo žmoną ir pats nusisovė

CHICAGO.—Wilfred Belanger, 52 m. senbernis, 2946 W. 39 Pl. ir Hard iš Lyons, buvo dideli draugai. Hard buvo vedęs ir turėjo jauną žmoną Irene, 28 m. Visi rys tankiai išvažiudavo girtauti ir aplankydavo daugelį alinių.

Išvažiavo girtauti ir užvakar, bet Hart greitai pasigėrė ir liko parvežtas namo. Pasiliko girtauti tik Belanger ir Hart žmona. Girtavo jie Camp Grill alinėj, Lyons. Begirtaujant Belanger ėmė meilintis prie savo draugo žmonos ir kalbinti ją pamesti savo vyrą. Ji atsisakė ir tarp jų prasidėjo barnis, kurio pasekoje Belanger trimis šuviais nušovė Hart žmoną. Palikęs ją negyva alinėj, jis skubiai parvažiavo automobilio namo ir užsidaręs garažiuje bandė nusitroskinti automobilio dujomis. Bet bijodamasis, kad policija gali atvykti pirmiau, negu jis spės nutroskti, jis dar paleido šuvį į galvą. Atvykusi Brighton Park policija rado jį jau nebegyvą.

Lindberghai sugrįžo namo

NEW YORK, gr. 19. — Lakanai Charles A. Lindbergh ir jo žmona, aplankę 4 kontinentus ir daugiau kaip 30 valstybių ir padarę ore apie 30,000 mylių, šiandien sugrįžo namo praleisti šventes su savo kudiuku Jon, kurio jie nematė jau virš 5 mėn. laiko.

Jie nusileido prie Long Island iškišulio, beveik lygiai toj pačioj vietoj, iš kurios jie pradėjo kelionę. Kaip Miami, Fla., taip ir čia juos pasitiko fotografų lėktuvai, kurių kad išvengti ir nesiduoti nufotografuoti, jie visai manevaravo ore ir galbut fotografų išsigelbėjo. Jie tuojaus išvyko automobiliu į savo namus.

TUSCON, Ariz., gr. 19. — Iždo sekretorius Woodin del gerklės ligos atsigulė sanatorijon ir mano joje išbūti ilgesnį laiką.

CHICAGO.—Illinois Central geležinkelis gavo \$15,000,000 paskolą iš Rekonstrukcijos Finansų Korp. \$10,000,000 eis atmokėjimui pirmesnių bonų.

12 žuvo kasykloj

JOHANNESBURG, Pietų Afrikoj, gr. 19.—Du europiečiai ir 10 negrų mainerių liko užmušta, kai nugriuvo platforma ir visi jie nukrito į gilią kasyklą.

Dar 10 Vokietijos komunistų bus nukirstos galvos

BERLYNAS, gr. 19. — Vokietijos aukščiausias teismas patvirtino Dessau teismo nusprendį nukirsti galvas dešimčiai komunistų. Tai yra nacių Kalėdinė dovana Vokietijos žmonėms.

Energiškas teroristas ir nacių vadas Goering, kaip Prūsijos prezidentas išleido dekretą, kuriuo save paskyrė vyriausiu Berlyno miesto prižiūrėtoju. Jis be to yra Prūsijos vidaus reikalų ministeris, galva Prūsijos policijos ir taipgi galva slaptosios politinės policijos. Kartu jis valdo ir keturias nacionalines ministerijas. Kaip visi silpnapročiai, jis yra didelis mėgėjas uniformų ir turi pasigaminę uniformą kiekvienai progai.

Italija nukapojo algas nevedusiems valdžios darbininkams

RYMAS, gr. 18.—Algos visų nevedusiųjų, kurie dirba valdžios įstaigose, bus nuo sausio 1 d. sumažintos 8 nuoš. Negalima bus sužinoti, ar tas nukapojimas palies ir nevedusias merginas.

Del fotografijos Sinclair Lewis išėjo iš bankieto

NEW YORK, gr. 19. — World Peace Way draugija surengė bankietą pagerbimui atminties dinamito išradėjo ir didžiojo taikos šalininko Nobelio, į kurį pakvietė ir visus amerikiečius, kurie yra gavę Nobelio dovanas. Tarp jų buvo ir garsus rašytojas Sinclair Lewis. Atėjo ir fotografai, kad visus dalyvius nufotografuotų. Tas rašytoją Sinclair Lewis taip suerzino, kad jis užpykęs išėjo iš bankieto ir sugrįžo tik daug vėliau, kada fotografavimas buvo užsibaigęs.

Chicagos apielinkėj 15,000 žmonių buvo nuteista kalėjiman

CHICAGO.—Laikė 14 metų prohibicijos už prohibicijos įstatymų peržengimą šiaurinėje Illinois—Chicagos apielinkėj—buvo nuteista kalėjiman 15,000 žmonių. Bendra jų bausmė siekė 1,500 metų kalėjimo. Tuo pačiu laikui pabaudomis buvo sumokėta \$2,000,000.

Tai tik federaliniame teisme, neskaitant nuteistųjų valstijos teismuose.

Per tą laiką buvo uždaryta 6,000 sankrovų ir namų deleiko pasidarė \$5,000,000 nuostolių nuomomis.

Didžiausias teismų veikimas buvo 1929 m.

Tibeto vyriausias kunigas Dalai Lama pasimirė

LHASA, Tibete, gr. 19. — Dalai Lama, aukščiausias Tibe to religinis valdonas, kuris taip jau buvo garbinamas ir visų Azijos buddistų, pasimirė šiandien, sulaukęs 60 metų amžiaus. Jis valdė ir apie pusę milijono buddistų kunigų.

Jo gyvenimas buvo pilnas prietikių. Jis patapo Dalai Lama dar jaunas. Lhasa gi buvo neprieinamas miestas, į kurį negalėjo įeiti joks svetimas. Tėčiaus 1904 m. jį įsiveržė anglai ir Dalai Lama padėjo. Jis su savo mokytoju klaidžiojo Mongolijoje ir į Lhasą sugrįžo tik 1909 m., bet tik 5 savaitėms. Tada Lhasą puolė chinečiai ir Dalai Lama pasislėpė Indijoje. Sukilę tibetiečiai 1912 m. chinečius išvijo ir Lama triumfaliai sugrįžo į šventąjį miestą.

Jo valdžia buvo tiek didelė, kad kai anglai ruošėsi skristi per Everestą, aukščiausią kalną pasaulį, jie turėjo gauti Dalai Lamos leidimą.

Tibetas yra labai atsilinkęs, nes jis yra labai sunkiai prieinamas.

CLEVELAND, O., gr. 19. — B. T. Young, universiteto studentas, nušovė viduramį žmogų, kuris bandė išvilkti iš Young draugę, su kuria abu automobiliu sėdėjo Peper Pike miestelyje. Young yra giminais kongresmano Stephen M. Young.

Aldermanas Bauler pašovė ir sunkiai sužeidė policistą

CHICAGO.—Aldermanas Mathias J. ("Paddy") Bauler iš 43-čio wardo pašovė ir gal mirtinai sužeidė policistą John J. Ahearn aldermano karčiame 343 W. North Ave., 4 val. vakar ryte. Taipgi kartu tapo sužeistas ir gal mirtinai peršautas šerifo padėjėjas ir jo sekretorius Frank Wright, kuris ėjo gatve kartu su šerifu Meyerling. Jį peršovė policistas.

Liudijimai apie tą persišaudymą labai prieštaraus. Vakare Plaza teatre aldermanas buvo surengęs Kalėdų labdarybės partiją. Jų buvo ir meras Kelly. Po partijos visi politikieriai, išėmus mērą, susirinko Bauler karčiame.

Policistas Ahearn su kitu policistu ir pastarojo mergina, Ahearn pussesere, aplankę ketletą karčiame, nutarė užsukti ir aldermano Bauler karčiame. Kadangi laikas buvo vėlus ir karčiame buvo pilna politikierių, tai Bauler policistų neįsileido. Kilo ginčas ir peštynės. Kas paleido pirmą šuvį, tebėra neišaiškinta. Bauler sako, kad pirmą šuvį paleido policistas, o policisto draugai sako, kad tą padarė aldermanas ir Ahearn tik ginčė. Tuo tarpu pro šalį ėjo šerifas su savo sekretoriumi ir kito policisto šermūnų ir, esą, netyčia pakliuvę į persišaudymą, kuriame Wright liko gal mirtinai sužeistas.

Mėras Kelly paklaustas, ar jis atims karčiamos laisnį aldermanui Bauler, kaip jis dūro su kitomis karčiamomis, kur buna persišaudymų, atsakė, kad tai policijos dalykas ir jis į tą reikalą nesimaišysias.

Kitas policistas, Hayes, kuris buvo kartu su Ahearn, bet persišaudyme nedalyvavo, irgi liko suspenduotas.

Aldermanas Bauler areštuotas

Aldermanas Bauler liko areštuotas ir formaliai apkaltintas už pasikėsinimą ant policisto gyvasties. Vėliau jis tapo palikuosiu užstačius \$5,000 kauciją.

Policijos viršininkas Allman įsakė aldermano karčiamą uždaryti. Jis taipgi rekomendavo mėrui atimti Baulerui karčiamos laisnį, ką mēras ir padarė.

PARYŽIUS, gr. 10. — Finansų ministeris Bonnet paskelbė, kad Francija ir toliau pasiliks prie aukso pagrindo pinigams.

HUNTSVILLE, Tex., gr. 19. — Elektros kėdėje valstijos kalėjime liko nužudytas negras Tom Cook už užpuolimą du metai atgal baltos moteries. Iki pat mirties jis gynėsi esąs nekaltas.

KALEDŲ DOVANA!

Daugelis galvoja, kokią dovaną nupirkti savo giminėms bei draugams.

Suteikite jiems šaunią dovaną, užrašydami "NAUJIENAS".

Jeigu dabar užrašysite "NAUJIENAS" metams, tai jos bus siuntinėjamos per penkioliką mėnesių.

NAUJIENOS

1739 SO. HALSTED ST.

Tel. Canal 8500

KORESPONDENCIJOS

Grand Rapids, Mich.

Iš LSS. 51 kuopos veikimo

Nors šiais blogais laikais mūsų kuopa ir negali didelių parengimų surengti, bet vis tik nors tarpusavyje šioji tokį veikimą turi. Dabartiniu laiku, kuomet vakarai ilgi ir šalti, tai po kiekvieno susirinkimo įvyksta paskaitos, į kurias ateina ir pašalinių žmonių pasiklausti. Pereitame susirinkime paskaitą skaitė drg. W. Morris apie ekonominę sistemą, kokia ji dabar yra ir kokia turės būti socialistinėje tvarkoje. Paskaita labai žingeidi ir verta kiekvienam darbininkui pasiklausti. Kadangi paskaita praeisime susirinkime nepasibaigė, tai drg. W. Morris skaitys ir ateinantį susirinkimą, kuris įvyks sausio 3 d. 7:30 val. vakaro Lietuvos Sunų ir Dukterų D-jos sveitainėje.

Susirinkimai iš pirmadienio perkelti į trečiadienį. Geistina, kad kuo daugiausiai žmonių susirinkimų paskaitų pasiklausti.

Pasimirė senas šio miesto gyventojas

Gruodžio 8 d., 9 valandą vakaro, visai nesirgęs pasimirė Motiejus Gilis, 68 metų amžius. Velionis visą savo gyvenimą buvo didelis darbininkų rėmėjas. Prieš karą priklausė prie LSS. 51 kuopos ir ilgą laiką išbuvo tos kuopos išdinininku. Priklausė ir prie SLA. 60 kuopos, bet po karo, kuomet atsirado bolševikai ir paskelbė, kad išskiriant Komunistų Partiją, visos kitos yra geltonųjų kapitalistų partijos, tai ir Gilis pametė ne tik LSS., bet ir SLA., o jau kitur prisirašyti buvo žmonas. Neteko sužinoti, ar jis kur dar priklausė, ar ne. Tebuna lengva jam šios šalies žemėlė.

S. Naudzius.

New York, N. Y.

Vienos dienos įspūdžiai.

Gruodžio 16 diena. Sezoninis laikas dar rudeninis, bet čia New York'e gamta žmogus tik tuomet pažįsta, kuomet ji tampa gerai pačiupinėja; audra, vasarinis karštis arba žiemos šaltis. Tad ir šiuo tarpu, nors dar baigiama rudeninis sezonas, bet, va, prie visų žmogus gyvenimo sunkinybių ir gamtos, lyg kokio beširdė, dideliu šalčiu žmones pakankino. Priegtam dar ir sniegu gatvės ir namų stogus storokai užklojo. Dėlai to, suprantama, bedarbio žmogaus skurdas dar labiau pradėjo jį kankinti. Bet šiandien čion jau lietus, — lija ir smarkiai sniegus ir gatvėse ledus tarpina. Gyvenant arti West 72 street ir garsios Broadway po penkių dienų savaitės darbo, šiandien ypatingai dirbtuvių darbininkai šeštadieniais nedirba. Tad ir aš einu lošti žiopsotojaus rolę. Kad pastiprinti jėgas ir patenkinti jausmus, einame (kartu ir mano geresnė pusė) užkasti. Kur eisime, — klausiamame viens kito? Na, nutarėmė eiti į "Automatą". Įkisiu po porą nikelių į plyšį, gauname avizinių kruopų su geru pienu atskiestas. Pusryčiams, ant tuščios dušios, kaip kad lietuvius sako, yra gana gerai. Srebiame sau.

Štai žiurime eina apie 75 metų senelis ir neša vienoje rankoje puoduką šiltos kavos, gi antroje rankoje stiklą šalto vandens. Na, ir pasiryčiai, misliju sau. Kodėlgi taip? Juk avizinės kruopos su geru pienu daug sočia, negu skandė. Dabar gavau darbą ir tai dar New York'e. Gavęs dvi pe-

des, argi nelinksma, kad nereikia tiesti ranką ir malkauti geraširdžio aukos.

Teatro vieta graži. Radio City, suprantama, yra vienas geriausių teatrų pasaulyje. Sėdynės minkštos. Visur gražiausi išpuošimai džiugina žmogaus jausmus. Malonu, kad žmogus sugebi taip viską patenkinti prie savo jausmų ir patenkinti savo troškimus menų, kuri gaivina nuvargintą sielą daugelio iš mūsų. Bet vėl prisiminus apie anuos, kurie grūdasi prie krautuvės lango, kad patenkinti savo jausmus bežiurint į bonką svaigalų, kaip gi čia galima suprasti bei pažinti tikrąjį civilizatojų žmogų? Ir kur jis randasi?

Rodant "Little Women" ne vienai moteriai nuriedėjo gailioji ašara per veidą. Labai daug girdėjosi nosių šnypstymas. Kodėl kada žmogus gailėstingai verkia, tai verkia kartu ir jis? Bet kaip ten nebūti, moteris turi jautresnę širdį, negu vyras. Jų ašarų šaltinis yra daug pilnesnis, gilesnis ir gyvesnis. Pastebėjau šį kartą, kad moteris yra ne tik geresnė vyro pusė, bet ji yra daug geresnė žmogaus pusė. Vyras yra tik prastesnė žmogaus pusė. "Ar vyrai su tuo sutiks, ar ne, — tai jų reikalas. Bet aš taikausi prie moterų dėl to, kad ištikro taip yra."

Beinant Broadway į "Times Square".

Jau sutemo. Elektros žiburiai visur mirga. Automobilai visur užia; policijos švilpukai garsiai čirškia, — net per kūrą siurpai bėga. Žmonių visur tirštai prisikimšę. Žmonės visi pasipuošę, vargo čia visai nėra. Ponios ir panelės taip skaisčios, šilkai ir žvėrių kailiai jos puošia. Jų linksmas klebesys, patogio išvaizda erzina ne vieno jausmus. Krautuvėjų langai visur išpuošti kalėdiniais žibučiais. Žmonės slankioja nuo vienos krautuvės prie kitos, lyg ko tai ieškodami ir suvesti negali. Praeivui gana sunku viską pastebėti, kas gatvėje darosi.

Kampas Broadway ir 42 gatvė. Ant šaligatvio daug žmonių susigrūdę ir arti prieiti negalima. Kas gi ten yra, kad visi taip stumia? Panorėjau ir aš įkišti savo jautrią nosį. Kas gi ten yra? Kodėl visi žiopsos. Mano žingeidumas tapo nepatenkintais. Aš maniau, kad ten turi būti kas nors labai nepaprasto. Na, ir kas gi? Nagi, gėrimų krautuvė. Geriau sakant, svaigalų pardavinėjimo vieta. Ir kas čia, rodosi, galėtų sukelti tokį didelį žingeidumą? Juk prohibicija jau palaidota, liudesis jau dingęs ir kas nori gauti bonką kitą linksmybės, — visuomet gali gauti laisvai. Ko gi čia žiopsoti, kas gi čia per naujenybė?

Kokia keista žmogaus fiziologija. Jeigu negali patenkinti jausmų vienaip, tai bent regėjimu.

Radio City.

Po šimts cibukų, sakau savo geresnei pusei, einame į teatrą, nes jau nuilsome besimulant gatvėje. Kitas dalykas, — man sugadino upą tie žiopsotojai prie svaigalų krautuvės lango. Sutarėmė eiti į teatrą, Radio City, į New Roky, kur yra lojiama "Little Women". Jau metai baigiasi, o aš vos vieną kartą buvau teatre. Ypač daug sočia, negu skandė. Dabar gavau darbą ir tai dar New York'e. Gavęs dvi pe-

des, argi nelinksma, kad nereikia tiesti ranką ir malkauti geraširdžio aukos.

Rodant "Little Women" ne vienai moteriai nuriedėjo gailioji ašara per veidą. Labai daug girdėjosi nosių šnypstymas. Kodėl kada žmogus gailėstingai verkia, tai verkia kartu ir jis? Bet kaip ten nebūti, moteris turi jautresnę širdį, negu vyras. Jų ašarų šaltinis yra daug pilnesnis, gilesnis ir gyvesnis. Pastebėjau šį kartą, kad moteris yra ne tik geresnė vyro pusė, bet ji yra daug geresnė žmogaus pusė. Vyras yra tik prastesnė žmogaus pusė. "Ar vyrai su tuo sutiks, ar ne, — tai jų reikalas. Bet aš taikausi prie mo-

terų dėl to, kad ištikro taip yra."

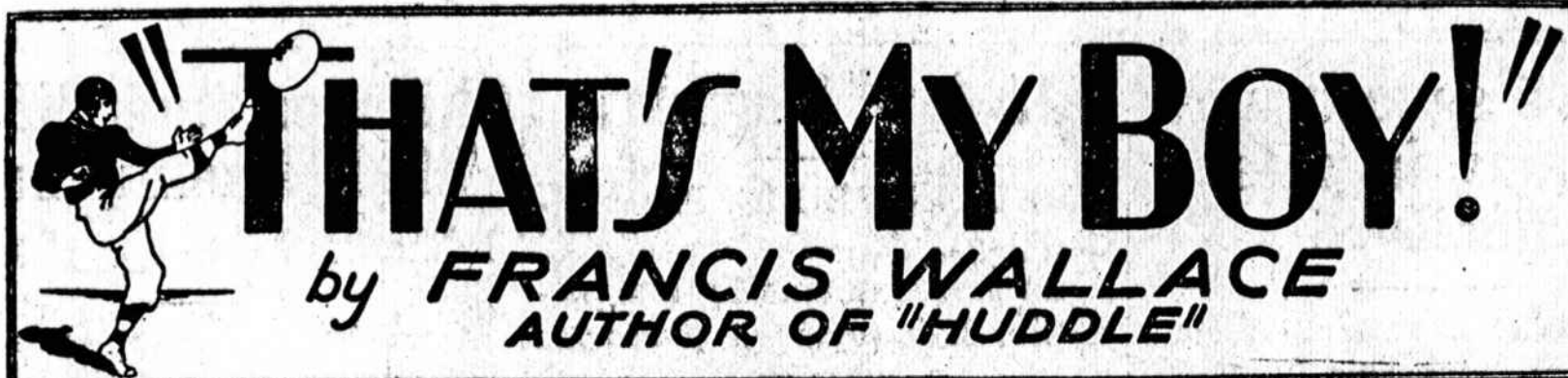
Vienok moteris yra vyro draugė ir mažiau paais savo seseris. Atsitikimas. Štai, prie pat mūsų sėdinių moteris atsisėdė, nusiėmė savo kepurę ir padėjo ant tuščios sėdynės. Lošimas ją taip užinteresavo, kad ji užmiršo, jog yra be kepurės. Kita moteris atėjo ir atsisėdė ant tos kepurės. (Suprantama, but nesėdus ant vyro kepurės). Ta moteris visai užmiršo, kad ji yra be kepurės ir tik tuomet apie tai patyrė, kuomet pamatė save veidrodyje. Pradėta ieškoti kepurės. Teatro prižiūrėtojas su gražia uniforma išlandžiojo po visas sėdynes, bet kepurės kaip nėr, taip nėr. Kaip gi čia surasi, kad senyva moteris ant jos sėdi! Moteris turėjo eiti namo be kepurės, — nelaimė, ar ne? Vėliau buvo surasta kepurė, bet moters jau nebuvo. Šita pramoga irgi, galima sakyti, gauta už tą patį įžangos tikielą.

— A. J. Viznis.

Rockford, Ill.

SLA 77 kuopos susirinkimas

SLA 77-ta kuopa gruodžio 3 d. priešmetiniame susirinkime nominavo kandidatus į

CHAPTER FORTY-NINE

Other people were going in when they got to the Bijou and everybody wanted to stop and talk to them but Pop just kept going on like an Indian. Mom had given him a dollar before they left the house and he walked right up to the window and laid it down like he was going to the opera house in New York. But George Kauffman was there and he smiled and said to Pop:

"Your money is no good here tonight, Mr. Randolph."

Mom saw that eye go down and she was deathly afraid Pop was going to bawl George Kauffman out right there because there was no telling what he would say or do when he was like this; but George said:

"Tommy's folks are guests of the house tonight—I'll take you down to your reserved seats myself." And here George had a dress suit on.

Pop smiled, just a bit, but he didn't even say thank you and Mom had to go so fast to keep up with him that she hardly got a look at the pictures of Tommy outside.

Inside they were going down the aisle following George Kauffman. The lights were still on and the place was almost filled up and when everybody saw them coming they started to clap. It was all Mom could do to keep from crying right out loud; but Pop just took her arm and squeezed it tight and he was so grand that Mom felt like a great lady herself and they went down the aisle as though nothing had happened. Mom had never been so proud of Pop. She thought Coolidge himself couldn't have done it better.

Then Mom got mad. There was Cousin Emmy standing up, waving her skinny arms for Mom to come where she was, letting everybody know that she was one of the family too; and Mom pretended not to see her making a show of herself and would have gone somewhere else; but that was right where George Kauffman took them to their reserved seats.

And there, on one side of her was Pop and the other side of her was the Mayor; and just in front of her was Charlie Whitney, and with him was the Superintendent of Schools, R. K. Washburn.

And the Mayor shook hands with her and Pop, and so did Charlie Whitney, looking right into her eyes, he did, like he had never done before; and Mom could see he had the same pretty blue eyes he did when he was a boy; and somehow Charlie looked so pleased you would have thought Tommy was his boy. And everybody was cheering and Mom felt like it was in a dream and she wished Tommy could be there, it was so wonderful, except that Cousin Emmy was still standing up, smiling to Mom, showing her teeth, and waving her skinny arms, still wearing the flowered chiffon. Even then Mom almost had to laugh at the way Pop took it, hardly a smile except way back in his eyes. He sure carried it off.

Then the lights went off and the picture came on the screen and Mom heard Pop groan and reach down for his feet. She knew, sure as anything, he was going to

Mom's greatest movie thrill—Once her boy looked right at her from the screen while he was supposed to be kissing the glamorous Valeska Mourat!

loosen his shoes; she prayed he wouldn't take them clear off because his feet would be sure to be swelled—and wouldn't it be a nice howdy-do to end the evening with him not able to get his shoes back on?

Then Mom forgot Pop's feet. In the darkness, where nobody could see, she was crying. Then she had to laugh again; for Pop was nudging her.

He was winking at her, the devil. Just like when they were married, while he was putting the ring on her finger.

The program opened up with a "Mickey Mouse" and Mom smiled; because the mouse got the best of the cat, and Butcher Brown would be sure to say tomorrow that he wouldn't have done that to Albert. Then there was a newsreel and a lot of advertisements and Pop got fidgety waiting through it all and started to look up where the man was showing the pictures. Pop had a mad look on him and Mom had to nudge him to make him turn around and he patient—although she could hardly wait, herself; but Pop might even say something out loud which would have spoiled everything since George Kauffman had been so nice about having the Mayor and R. K. Washburn and Charlie Whitney in reserved seats, too. Just for a minute Mom thought it was too bad the old grandmother wasn't there, too, right down front where she could see what kind of people the Sorogins were now.

Then, without any notice another picture jumped right out on the screen and... there was her Tommy!

There was little sleep for Mom that night, just catnaps and dozes.

Pild. Taryba. Nominacijos laiško: ant prez. F. J. Bagočius 34 balsus, ant vice-prez. A. Mikalauskas 27 bal., ant sekretoriaus Dr. Vinikas 37 bal., ant įžd. K. Gugis 34 bal., ant išd. glob. S. Mockus 33 bal., S. Bandykanas 22 bal., ant dakt.-kvot. Dr. Montvidas 28 bal. ir Dr. Stanislovaitis 11 bal. Kiti kandidatai gavo tik po kelis balsus.

Iš 145 kuopos narių į susirinkimą atėjo tik 66 ir iš jų apie vienas trečdalis nebalsoavo, nes dėlei pereito šimo įvykių nariuose yra nepasitenkinimas tuo, kad seimo delegatai mažiausiai gavusius balsų rinkimuose išrinko į Pild. Tarybą, o daugiausiai gavusius balsų rinkimuose atmetė ir tuo paneikino visuotiną narių balsavimą. —Deltuva.

Laiškas Redakcijai

Gerb. Redaktoriui.

Per tamsios laikraštį mes norėtume prašyti skaitytojų kooperacijos. Gal daug iš jų skaitė F. L. I. S. straipsnius jūsų laikraštyje atspausdintus. Kai kurie skaitytojai gal nežino, jog F. L. I. S. straipsniai yra Foreign Language Information Service parašyti kaip dalis jos darbo "perstatyti Ameriką imigrantui ir imigrantų Amerikai".

Ar mes negalime prašyti jūsų skaitytojų, kurie rado tuos F.L.I.S. straipsnius naudingais, mums parašyti ir pasakyti tai? Ar tie straipsniai turi vertės Tamstai? Kokiu būdu? Kokių patarimų galite duoti kaslin naujų subjektų? Jeigu Tamstos skaitytojai atsakytų vieną arba visus tuos klausimus laiške, ar nors ant kortelės ir pasiųstų į Foreign Language Information Service arba tik F.L.I.S., 222 Fourth Avenue, New York City, būtų neįsakytos pagalbos.

Kai kurie iš Tamstos skaitytojų nežino, jog tie F.L.I.S. straipsniai yra tik viena dalis darbo Foreign Language Information Service. Kiekvieną mėnesį šimtai laišku nuo svetintaučių iš visos šalies dalių atskatinėjama. Jie nori informacijų arba patarimų kaslink naturalizacijos, imigracijos ir ki-

tų svarbių problemų. Organizacija irgi bando geriausius perstatyti amerikiečiams mūsų svetintaučius, jų paveldėjimus ir prisidėjimus. Organizacija nuolat veikia, kad užbaigti arba išnaikinti visokius nusistatymus prieš ateivius, ypatinai darbo dirvoje, vėl suvienyti perskirtas šeimas, sumažinti naturalizacijos mokesčius ir pan. darbą. Šią darbą organizacija gali atlikti vieni tik per žmonių paramą, prisirašymais prie organizacijos iš vieno dolerio į metus arba daugiau.

Didele pagalba gali atnešti patarimai jūsų skaitytojų. Kurie tik mėgsta F.L.I.S. straipsnius ir nori daugiau jų, arba kurie turi kokių nors patarimų, prašome parašyti.

F.L.I.S.

222 Fourth Avenue
New York City.

ISIGYKITE PAKOL DAR TURIME

Dr. A. J. Karaliaus

PARAŠYTAS KNYGAS

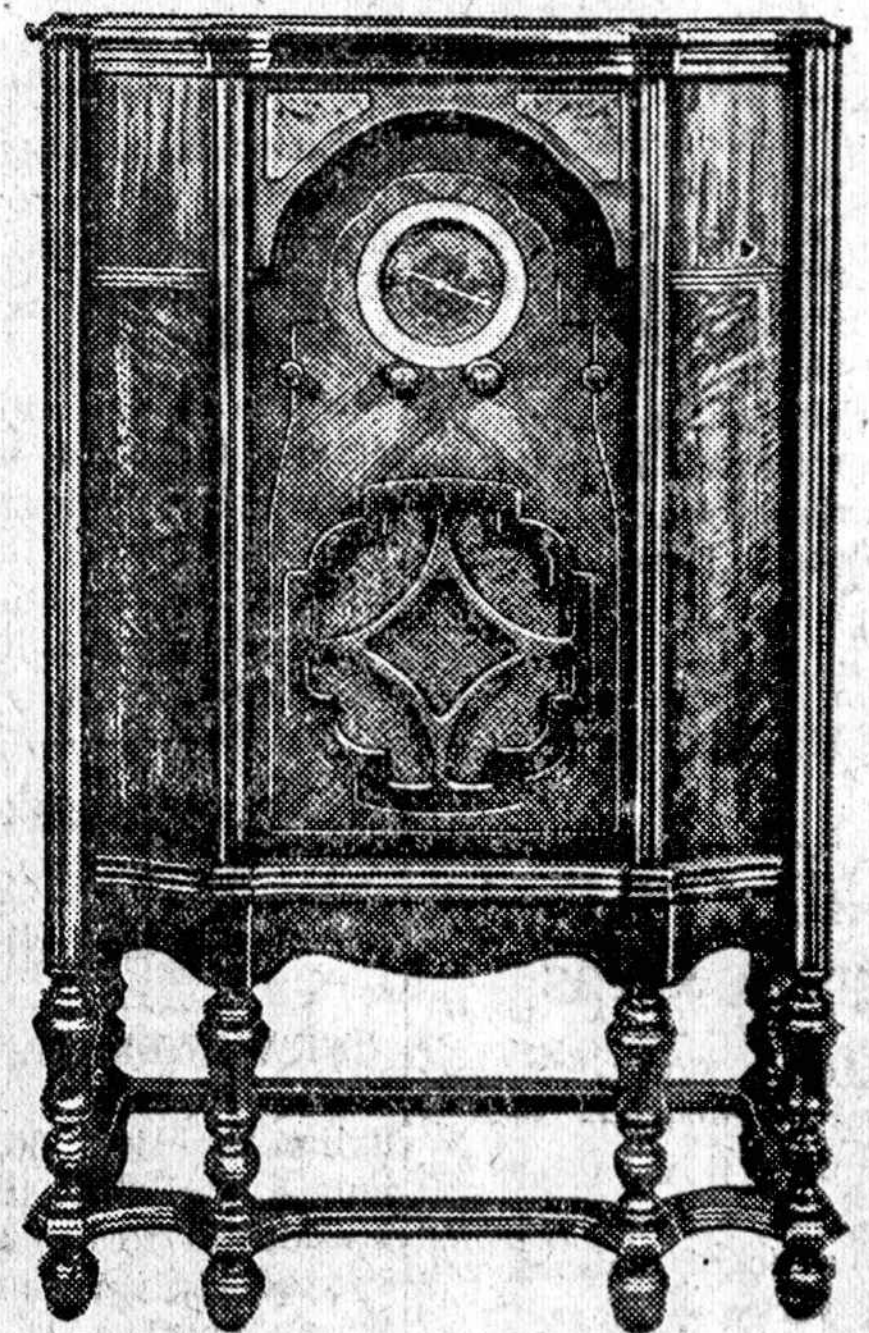
Barbora Ubryka arba Klioštorius ir Jezuitai	75c
118 pusl.	
Pasikalbėjimas Amerikono su Grinorium	20c
32 pusl.	
Nuosavybės Išsivystymas	50c
170 pusl.	
Kas yra Taip, O Kas ne taip? (vertimas)	75c
264 pusl.	
Moralybės Išsivystymas	50c
120 pusl.	
Pačiavimasis pas Ivarias Tautas, 89 pusl.	50c
Namų Dakaras (paskutinė knyga, kurią suspėjo parašyti. 174 pusl. (su viršeliais)	\$2.00
Turime ir kitokių knygų dideliame pasirinkime. Rašykite klausdami katalogo.	

NAUJIENOS

1739 SO. HALSTED ST.
Chicago, Ill.

Naujas RCA Victor Radio

Su trumpųjų Bangų Priimtuvu Gauna Svetimų Kraštų Stotis

KAINA
\$72.50

Jūsų Seną Radio Priimam į Mainus
GERIAUSIA KALĖDŲ DOVANA

JOS. F. BUDRIK,

INCORPORATED

3417-21 So. Halsted Street
Tel. Boulevard 8167-4705

AUKSINTU DAIKTU KRAUTUVE

3343 So. Halsted St.
Tel. Boulevard 4705-8167

WCFL, 920 k. Radio Programai 1 val. po pietų.

(To Be Continued)
Copyright 1932 by Francis Wallace
Distributed by King Features Syndicate, Inc.

Tarp Chicagos Lietuvių

REPORTERIS REAL ESTATE OFISE

Vieta — bet kuris lietuvių real estate ofisas; laikas — bet kuri diena savaitėj.

Ponia: Iš visų dešimties filiatų, kuriuos tamsta parodė, man patinka labiausia paskutinis. Bet aš norėčiau, kad būtų įdėtas naujas linoleum viršuvėje, tailai maudinėje ir išelakuotos grindys miegumiuose ir frontinėje... Popierių spalva man irgi truputį nepatinka, taigi filiatas reikėtų perdekoruoti.

Real estatininkas: Ir visa tai tik už \$30 mėnesiui?

Ponia: Taip. Ir būtų dar gerai, kad įtaisytumėt elektrinius fikčerius frontinėje ir nedidelį šaldytuvą virtuvėje...

Real estatininkas: Bet, ponia, ar tamsta realizuoja, kad tai yra tik vienas doleris už gyvenimą tamstai ir tamstos šeimynai per visas 24 valandas?

Ponia: Kiti rendaukinų norus patenkina.

Real estatininkas: Gal but, kad šitokius reikalavimus galėtum patenkinti savininkai įsigiję namus depresijos kainomis. Mano gi parodyto filiat savininkas nori atlaikyti namą nuo resyverio rankų, jis todėl nepajėgia duoti už \$30 viso to, ką tamsta reikalauji.

Ponia: Mane tatau neapeina. Jeigu tačiau mano reikalavimai atrodo tamstai perdideli, aš galiu kreiptis į kitus.

Real estatininkas: Bet, ponia, tamsta juk matai, kad tie reikalavimai suvalgys daugiau, negu pusės metų rendą.

(Ponia pasima rikiulį ir rengiasi apleisti ofisą.)

Real estatininkas (nusigandęs): Vieną minutę, ponia: leisk man patefonuoti savininkui.

Ponia: Filiatą turės dar apžiūrėti mano vyras.

(Ponia eina prie durų, o real estatininkas mąsto: "Man daugiau kaštavo gazolinas ir aliejus, kol aprodžiau jai visą dešimtį filiatų, ne kad gausiu komiso. O čia dar ir vyrui rasi teks rodyti visi".)

II

Namo savininkas: Tamsta sakai man, kad moteris visų tų įrengimų ir patalų reikalauja už \$30 mėnesiui? Bet jie kaštuos daugiau, nei \$200! O tai reiškia virš pusės metų rendą.

Real estatininkas: Bet, gerbiamas, kas daryti? Iš keturių filiatų du tušti. Reikia kaip nors juos iškišti.

Savininkas: Aš manau, kad turėsiu parendavimą kitai agentijai pavesti.

Real estatininkas (neramiai): Bet tokia šiandien padėtis yra... Ką darysi...

Savininkas: Orait, atiduok už \$30... Beje, kaip ten su ta bėla, už pirmo aukšto išdekoravimą? Tamsta sakei, kad ji bus \$39.00, o matai pasidariusi \$42.00.

Real estatininkas: Well, kai jau buvo viskas išdekoruota, lubos prisiėjo išnaujo plauti. Matai, tamsta, antrajam aukšte gyvenanti moteris išbėgo į krautuvę palikusi atdarą kraną. O sanka buvo užsikimšusi. Tad ir pasirvavo filiat grindys. Ir persisunkė. Tai ot ir vėl trys doleriai luboms plauti.

Savininkas: Agento priežiūra turėtų būti geresnė. (Real estatininkas tyli).

Ar esi Altass nariu?

III

(Savininkas išeina. Real estatininkas atsisto prie telefono).

Real estatininkas: Reikia pa telefonuoti tai moteriai. Buk geras, paduok telefonų knygą. (Reporteris ima storą knygą.)

Real estatininkas: Tai surašas neišskolektuotų bily, o ne telefonų knygą. Anoji plonesnė telefonų... (Per telefoną). Ponia, mes gavai atiduoti filiatą tamstos sąlygomis už \$30.00.

Ponia: Taip. Bet pasikalbėjusi su vyru aš manau, kad mes turime gauti bent vieną mėnesį filiatą už dyką.

Real estatininkas: Viespatie! (Ivėkęs save) Taip, ponia, sutinkame.

IV

6 valanda vakaro. Real estatininkas rengiasi namo keliauti. Atsidaro ofiso duris. Įeina ponia.

Real estatininkas (linksmai): Gerą vakarą ponia! Gal užėjote depozitą palikti?

Ponia: Ak, aš pamiršau keltą smulkmenų. Jūs turėsite iškraustyti bufetą iš dainingruimio, perkelti radiatorius į miegumius, surasti truputį didesnį šaldytuvą ir keltą kitų menkniekių pakeisti.

Real estatininkas (silpnėjančiu balsu): Ar tamsta, ponia, tikra esi, kad tai bus viskas?

Ponia: Je, aš manau. Bet ne: kontraktan reiks įdėti pasargą, kad mes galime nutraukti lysą... Kartais, jei mano vyras taptų perkeltas kitur. Ir dar...

(Ponia nutraukė specifikaciją išsigandusi. Real estatininkas sulepo kedėje ir nuvirto ant grindžių apalęs. Reporteris išbėgo daktaro ieškoti.)

V. P.—ka.

Laiškai Naujienų Ofise

Jeigu tamstos vardas randasi šiame laiškų sąrašė, malonėkite tuoj ateiti ir atsiimti, nes perversi busime greit laiškus grąžinti S. Valst. paštui.

Arlauskas Fr.
Bielajus V.
Ciliauskas J. sekr.
Dominick Fr.
Gordan K.
Hupka Christine
Jansavicy Anton
Kernezka Andrew
Kresal Marie
Križauskas Karolis
Laboda Anna
V. L.
Mortell Samuel
Polceny John & Lottie
Peklis Peter
Petkus John 2
Samuolis Wm. 6
Sidasas F.
Simkaite Ona
Stokas Mary 2
Tribee John
Zitkauskas John
Zalis Sophia

Skelbimai Naujienose duoda naudą delto, kad pačios Naujienos yra naudingos.

Jonas Bučinskas

Puskit, vėjeliai, vėjužėliai
Užkit, krumeliai!
Bėgkit srauniau, upeliai!
Kad nenuliusių mergelė —
kad ji sulauktų sveika Kalėdų
ir jas praleistų be jokių bėdų!

Tie žodžiai išrašyti iš Jono Bučinsko liukusių įvairių užrašų.

Kalėdų Bučinskas nesulaukė. Šiandien jau metai, kaip jis mirė. Prieš metus, prieš Kalėdas...

Paėjus iš vėlionės šio eilių bandymo žodį "mergelė", to žodžio poetingoje prasmėje galima rasti, kad ta "mergelė" vis dėl to nuliudo, tai yra — kad šis poezijos palyginimas, išreikštas žodžiu "mergelė", reiškia vėlionės šeimyną, kuri turėjo nuliusti: žmona Elena, (iš tėvų Jusaitė), kurią Bučinskas vedė 1915 metais, bal. 24 d., ir dvi dukterys — Joana ir Honoreta.

Jonas Bučinskas gimė 1887 m. balandžio 29 d., Panevėžyje. Pradžios mokyklą baigė ten pat, o gimnaziją Petrapilyje.

Amerikon atvyko 1907 m. Baigė Valparaiso universitetą, vėliau dramos kursą Art Institute ir De Paul universitetą teisių skyrių su Doctor of Law laipsniu 1922 m. Chicagoje.

Vėliau išėjo elektros inžinierystę, kurią sekmingai praktiko per daugelį metų Commonwealth Edison Co., (kaipo elektros inžinierius).

Mirė 20 d. gruodžio 1932 m. Bučinsko dvasinis asmuo pasireiškė įvairiapusiškai. Pavarčius lietuvių moksleivių susivienijimo organą Amerikoje "Jaunimo Sapus", ėjusius 1914 metais, apšėiai randama Bučinsko dvasios pasireiškimų. Štai, straipsnyje — "Savęs valdymas" (3 nr.) jis, pasirašinęs Bijunėliu, sako:

"Žmogui mažiau reikia saikyti, "Aš esu silpnas kaip dulkė", o daugiau, "Aš esu didelis žmogaiškas" esybė su tvirtais galėjimais". Su pastaruoju manymu išsiplatino garbin-ga gyvenimo pažiūra, ir mes patį pamatysime kaip galima įgauti pergalę ant visko mus apsupančio".

"Kiekvienas žmogus savęs valdymu gali pasiekti tą, ką jis sau geidžia. Jis neturi mislyti, jog tai galima staugiai įgauti visą tą, ką jis geidžia, bet tas duodas pamaži, per ilgai besitęsiančią užmo-kestį".

Rašinėlyje — "Apleistas" ("Jaun. S." 2 nr.) kalbama: "Ar jus senukai mane laukia? Ar žinot, kad aš čia esu?"

Ne, jus nelaukiet manęs! Aš esu prasikaltėlis. Prasi-kaltau, kad myliu jus ir visus kitus. Nusidėjau jums, kad godojau tiesą. Prasižengiau prieš jus ir kitus, kad stovėjau už savo idėjų ir pašaukimą... Bet aš jus ir visus kitus, taip pat tebemyliu ir goduju. Norėčiau nors žodelį jums pratariti. Jus jė nenorit klausyti.

Užteks man ir to, ką girdžiu ir matau dabar. Keliausiu, iš kur nesugrįšiu". (B. d.)

Apiplėšė Northsidie- čio C. Kairio namus

NORTHSIDE. — Sekmadienio vakare, kuomet siuvėjų

unijos rateliuose žinomas lietuvis C. Kairis, 5128 George street, išvažiavo su šeima į C. S. P. S. svetainę pamatyti "Audra Giedroje", vagiliai pasi-naudojo proga ir apiplėšė jo namus. Išlaužė nakties laiku pavogė apie \$400.00 vertės įvairių daiktų.

J. Pučorius išrink- tas SLA. 139 kuopos pirmininku

Bagočius ir kiti pažangieji lai-mėjo nominacijas į Centrą

ROSELAND. — SLA 139 kp. priešmetinis susirinkimas įvyko gruodžio 13 d. Palmer Parko svetainėje.

Susirinkime dalyvavo apie 40 narių, o tai pagal skaičiaus kuopos narių buvo neskaitytin-gas susirinkimas. Jis buvo tvar-kus ir ramus. Buvo renkama valdyba 1934 metams. J. M. Pučorius pirmininku išrink-tas, St. Vitkas vice-pirmininku, Marė Klusienė finansų raštinin-ke, Antanas Martišius protoko-lo raštininku, J. Žukauskas ka-sierium, Kastantas Gavenas ir A. Narbutas organizatoriais.

Visi naujai išrinkti valdybos nariai yra veiklūs ir pasitiki-mi žmonės.

Nominuota SLA Centro valdybai kandidatai
F. J. Bagočius į prez. 34 bal.
J. K. Mažiukna į vice-pr. 18
M. J. Vinikas į sekr. 33
K. Gugis į kasierius 34
St. Mockus į izdo glob. 16
P. Bučinskas į izd. glob. 13
Dr. Bronušas į dak. kvot. 15

Keletas kitų kandidatų gavo po kelis balsus, butent, J. Januškevičius į izd. glob. 4 bal., S. Bakanas 2 bal., Mikalauskas į vice-pres. 1 balsą.

Tai tokios buvo pasekmės 139 kp. nominavimo kandidatų į Centro Valdybą. A. Narbutas.

Sunkiai serga p. B. Pivoriumienė, C. I. M. C. narė

P-a B. Pivoriumienė, 4620 S. Marshfield avenue, sunkiai serga ir dabar guli Women's and Children's Hospital. Kiek žinoma, jai buvo padaryta sunki operacija.

P-a Pivoriumienė yra žinoma dėl savo darbuotės prie Chicag-os Lietuvių Moterų Klubo. Ji užima labdarybės komisijos pir-

mininkės vietą, su kuria jos vardas yra surištas eilę metų. Ji bene daugiausiai darbuosi toje srityje ir nelaimės palie-sti lietuviai žino kiek daug ge-ro jos pastangos jiems gali at-nešti. Linkime p. Pivoriumie-nei greitai pasveikti. M.

Buk ALTASS nariu

Nuo Reumatiškų Skausmų

Reumatiškų skausmų kentėjimai yra greičiausiai palengvinti vėdinimo išrėkimu geliam vėdu su ANCHOR Pain-Expeller. Kai tik ištrinote skaudamas vietas šiuo patikėtinu vaistu, tuoj aus jusito maloni šiluma, kas liudys, kad Pain-Expelleris dirba savo darbą. Neskančiuokite, kuomet Pain-Expelleris negali skaudus tokiu pastebėtinu greitumu. Visose vaistinėse kainos 55c. ir 70c.—skirtingo didumo butkeliai. Tiktai tikras turi inkaro vaizdelį.

PAIN-EXPELLER

PROBAK

suteikia
barzdaskutyklos
komfortą
skutimos
namie

(PROBAK BLADE)

Spaudos Darbus

Padarome Visiems Greitai ir Pigiai

BIZNIERIAMS

Bilas
Biznio Korteles
Laiškus ir Konvertus
Plakatus

DRAUGIJOMS:

Atsišaukimus
Lapelius
Korteles
Programus
Tikietus

PAVIENIAMS:

Vizitinės Kortelės
Vestuvėms Laiškai
Suzieduotuvėms
Kortelės
Pasveikinimai, etc.

Draugijoms Konstitucijos ir jų Vedamos Knygos yra Musų Specialybė. Padarom jas ant specialio užsakymo taip kaip jos vedamos, su specialėm linijom ir lietuviš-kais antgalviais.

NAUJIENOS

1739 South Halsted Street,

Chicago, Ill.

THE TWO ORPHANS

NAUJIENOS

The Lithuanian Daily News
Published Daily Except Sunday by
The Lithuanian News Pub. Co., Inc.
1739 South Halsted Street
Telephone Canal 8500

Editor P. GRIGAITIS

Subscription Rates:
\$3.00 per year in Canada
\$7.00 per year outside of Chicago
\$8.00 per year in Chicago
8c per copy

Entered as Second Class Matter
March 7th 1914 at the Post Office
of Chicago, Ill. under the act of
March 3rd 1879.

Naujienuos eina kasdien, išskyrus
sekmadienius. Leidžia Naujienuos Ben-
drovė, 1739 S. Halsted St., Chicago,
Ill. Telefonas Canal 8500.

Užsilaikymo kainos:	
Chicagoje — pašto:	
Metams	\$8.00
Pusmet	4.00
Trims mėnesiams	2.00
Dviem mėnesiams	1.50
Vienam mėnesiui	.75

Chicagoje per išnešiojimą:	
Vieną kopiją	8c
Savaitė	18c
Mėnesiui	75c

Suvienuose Valstijose, ne Chicagoje, pašto:	
Metams	\$7.00
Pusmet	3.50
Trims mėnesiams	1.75
Dviem mėnesiams	1.25
Vienam mėnesiui	.75

Lietuvon ir kitur užsieniuose (Atpiginta):	
Metams	\$8.00
Pusmet	4.00
Trims mėnesiams	2.50
Pingus reikia įsiųti pašto Money Orderiu kartu su užsakymu.	

MOKESNIAI NUO DEGTINĖS

Per pirmasias 12 dienų, atšaukus prohibiciją, federalinis iždas gavo 9 milijonus takų nuo degtinės. Jeigu mokesniai tokiu pat būdu plauks į valdžios iždą per iš-tisus metus, tai jis gaus kokius 240 milijonų dolerių.

Tai tik federaliniai mokesčiai, o kur dar valstijų ir miestų pajamos iš to paties biznio! Pirmą, kol degtinės biznis buvo nelegalus, jisai irgi turėdavo mokėti mokesčius, ir gal ne mažesnius. Bet jie tekdavo grafte-riams ir gengeriams. Duoklės, kurias mokėdavo but-lergeriai ir "spykyzių" laikytojai už "protekciją", eida-vo policijos ir teismų tvirkimui ir piktadarių maiti-nimui.

ATGAL Į SODŽIŲ

Savo raporte prezidentui Rooseveltui vidaus reika-lų sekretorius Ickes praneša, kad dėl nedarbo pramo-nėje dabar didesnis skaičius žmonių keliasi iš miesto į sodžius, negu iš sodžiaus į miestą. Be to, dangelis dar-bininkų, kurie dar turi darbą fabrikuose arba kasyk-lose, stengiasi išgyti po sklypelį žemės, idant jie galėtų patys užsiauginti maisto produktų sau ir šeimoms.

Valdžia šitas pastangas remia paskolomis ir kito-kiais budais. Tačiau yra klausimas, ar iš to išeina kas nors pastovaus. Suprantama, ekonominių atžvilgiu būtų labai geras dalykas, jeigu pramonės darbininkai turėtų po mažiukę farmlę, kurioje būtų auginama daržovės ir vaisiai ir užlaikoma keletas gyvulių ir paukščių, ku-rie duoda žmonėms maistą. Tačiau kažin, ar iš to gali išeiti kas pastovaus.

Depresijos laikais miestų gyventojai svajoja apie farmas, bet kai tik pramonėje darbai pagerėja, tai visi, kas tik gali, meta žemę ir keliasi į miestus. Yra fak-tas, kad da ir dabar, nežiurint milžiniško skaičiaus be-darbių miestuose, šimtai tukstančių žmonių kasmet va-žiuoja į miestus laimės ieškoti.

Didmiesčiuose žmonės per daug susigrūdę. Iškelti kiek didesnį skaičių miestiečių į sodžių ir juos tenai pastoviai apgyvendinti, mums rodos, bus galima tikrai tuomet, kai pati pramonė ims keltis iš miestų. Sakysi-me, gazo ir elektros dirbtuvės galėtų būti arti prie anglų kasyklų, taip kad, užuot gabenus į miestą anglis, būtų jį pristatoma gazas ir elektrika, — kas būtų daug pigiau ir patogiau. O su tomis dirbtuvėmis išsi-kraustyti į sodžių ir darbininkai, kurie jose dirba.

REAKCIJOS SOLIDARUMAS

Tuojaus po Ispanijos parlamento rinkimų buvo pra-nešta, kad tuose rinkimuose klerikalai daugelyje dis-triktų balsavo už radikalą Lerroux partijos kandida-tus, norėdami padėti šiai partijai nugalėti socialistus. Dabar naujai išrinktasis parlamentas jau susirinko, ir premjero Barrios ministerių kabinetas rezignavo. Nau-ją valdžią sudaryti pavesta radikalų vadui Lerroux.

Ispanijos katalikų vadai pareiškė, kad jie Lerroux valdžią remia. Ją remti prižadėjo ir monarchistai. Su katalikų ir monarchistų pagalba radikalų valdžia turės parlamente daugumą.

Kodėl Ispanijos klerikalai apsiima tą valdžią rem-ti? Juk Lerroux partija yra "bedieviška". Pats jos va-das steigiamame seime stoji už bažnyčios atskyrimą nuo valstybės ir už kitas "bedieviškas" reformas. Tarp ko kita jisai balsavo ir už įstatymą, kuriuo uždraudžia-ma jezuitai ir įvairūs bažnytiniai ordenai. Kada tas įstatymas seime praėjo, tai prezidentas Alcalá Zamora buvo atsisakęs jį pasirašyti ir buvo rezignavęs iš savo vietos, nes jo sąžinė neleidusi pritarti tokiam "bedie-viškam" įstatymui. Mat, prezidentas Alcalá Zamora yra "praktikuojantis katalikas".

Bet radikalui Lerroux ir jo draugams sąžinė ne-draudė tą įstatymą remti. O betgi katalikų partija nu-tarė šitą bedievį ir jo valdžią remti, — žinoma, ne be žinios Ispanijos aukštosios dvasios (o gal net ir pa-ties popos). Kodėl ji taip nutarė? Todėl, kad klerikalai, bijo socialistų. Socialistai kovoja už darbininkų ir bied-nųjų valstiečių reikalus, kuomet vyskupai, žinoma, sim-patizuoja turčiams. Monarchijos laikais Ispanijos kata-likų bažnyčia visuomet ėjo ranka už rankos su kara-liaus valdžia ir su dvarininkais. Ir šandien Ispanijos

dvasiški jaucia, kad jos interesai yra artimesni bur-žuazijos ir bajorijos, o ne darbo žmonių, interesams. Tas faktas, kad buržuazijai dabar vadovauja bedieviai, klerikalams nebaisu.

Už savo paramą radikalų valdžiai Ispanijos kleri-kalai, be abejonės, išsiderės įvairių koncesijų. "Do ut des", sako lotynų patarlė, arba lietuviškai kalbant, "ranka ranką mazgoja".

Karo Belaisvio Dienoraštis

Vienas vokiečių karo be-laisvis, nesenai grįžęs iš Sibiro Vokietijon, pasi-nešė dienoraštį savo draugo, mirusio nuo ne-laisvės siautusių epide-mijos.

Orenburgo stepės.

Šiandien 42° šalčio. Urvuo-se, kur mes gyvi panaudoti, jau trečia savaitė siaučia šil-tinės ir dezinterijos epidemija. Kasdien miršta po 40 — 60 žmonių. Vos keli gydytojai te-liko sveiki ir tie patys smar-kiai iškankinti — vos gali nu-stovėti. Medikamentų jau ne-beliko. Pamažu baigiam išsal-ti; jokio kuro negalim gauti; niekas mumis nebesirupina. Plaukai šiaušiasi bežiurint į karščiuojančius naruose žmo-nes, kurie laukia, kol jiems kas padės. Taip jie pamažu miršta ir lieka ramiai naruose gulė-ti.

Kada gi bus tam galas? Ne-jaugi mes visi čia išmirsime? Gelbėkit mus!

Šiandien mirė pirmasis vokie-čių gydytojas, — padėdamas ligoniui, jis vakar iš didelio nuovargio parkrito ir daugiau nebeatsikėlė. Barakuose jau prisirinko daug lavonų. Mums net jokios daržinės neduoda, kur galėtume tuos lavonus su-dėti. Žemė taip įšalus, kad ją prakasti — neįmanoma. Na, o tokių, kurie apsimytų tokį sun-kių darbą dirbti, neatsiranda — jėgų trūksta. Vysį serga, iš-alkę, suvargę. Lavonai visai paprastai išmetami laukan ir ten kruvomis voliojasi, o di-delės laukinės žiurkės juos graužia.

Mūsų barake šandien mirė 22 žmonės. Visų išnešti nega-lim. Net visų stipriausis, mano mokyklos draugas Henrikas, šandien visai be jėgų ir ne-gali sunkaus lavono pakelti. Mes taip nusilpę, kad išnešti vienam lavonui reikia 10 žmo-nių. Visoj stovykloj miršta kas-dien po 100.

Šiandien mirė 250. Pamatom dar laisvą kalve-lę. Ten jį ir paguldom. Pau-lius sudeda jo rankas ant kru-tinės. Minutę stovim prieš jį, galvas nuleidę. Jo veidas labai išdžiuvęs. Kadaise buvo jis gražiausias klasėje! Dar prieš porą savaitių buvo jis visiškai sveikas ir linksmas. Ka-žin, galvoju, ar ir mane taip greit paguldys?...

Jau miršta po 300 žmonių į dieną.

Esu visai silpnas, nebeturiu jėgų rašyti. Gyvenu, kaip pra-gare. Ne, mes visai negyve-nam, tik laukiam — laukiam mirties...

Prieš baraką sudėtos jau 3 lavonų eilės. Norint patekti į baraką, tenka praeiti pro la-vonų koridorių. Naruose dar guli kę tik mirusieji. Prie jų stovi užšalusieji sriuba, kurią jie dar šandien gavo. Man rodos, kad visi miršta. Jau nebesigir-di barake žmonių balsų — tai vaitojimai ir staugimai. Kaip pas laukinius gyvulius. Girdi-si tik, kaip vienas kitas kei-kias ar meldžias, žaidžų kva-pas susimaišo su dvokiančių lavonų kvapu. Visur šliaužia žiurkės.

Viskas baigta. Viskas, vis-kas. Svyrinėjū, lyg girtuoklis, bet dar laukaus, kol — ateis mano eilė...

Vandens! Vandens! — šaukia žaliukas Henrikas. Va-kar mažasis Hansas vienas gu-lėjo. Šiandien guli šalia jo Hen-rikas.

Henrikui smarkiai pakijo karštis. Jis guli ramus. Aš jam vis dedu būgnon sniegą. Visą naktį nemiegojau, sėdėjau prie jo. Čia, barake, jis paskutini-sis mano mokyklos draugas. Buvom 7 draugai Karolis, Liu-dvikas ir Albertas krito karo

lauke, Emilis mirė čia šiltine, Paulius serga ir, štai, Henri-kas miršta. O aš pats pasku-tinėm dienom toks silpnas... Sėduos prie Henriko.

Henrikai, kaip čia tave išgelbėti. Kitos priemonės, kaip sniego, neturiu.

Jis nieko neatsako, bet pra-deda tyliai verkti. Jo išvargu-siu veidu rieda ašaros ir kren-ta ant purvinų narų. Imu jo rankas į savo ir mėginu įkal-bėti, kad jis dar išgytų, — tai tik priepuolis, — kad greit abu kartu namo važiuosim.

Matai, ir Paulius tokį priepuolį turėjo, o dabar jam jau kiek geriau.

Jis man vis neatsako, tik di-delės ašaros rieda sukritusiu veidu. Mano akys pilnos aša-rų ir, man nuleidus galvą, jos pradeda byrėti. Sėdžiu ir jau-čiu, kad ilgai ir aš ne nete-sėsiu.

Jis nustoja verkti ir ima ty-liai pats su savim kalbėti. Klau-saus. Jis kalbasi su motina. "Mama, mama, tik vieną sykį norėčiau dar tave pamatyti, vieną vienintelį kartą. Taip, mama, išpildysiu tavo norą. Vestuvės su Elze bus po Kalė-dų. Elze, Elze, kur tu, kodėl neateini pas savo Henriką?"

Jis vėl nutyla ir pradeda verkti tokiu giliu verksmu... o aš jaučiu, kaip kraustaus iš pro-to.

Ateina sanitarni su sriuba. Aš apie valgį ir negalvoju, mė-ginu tik Henrikiui kiek duoti.

Valgyk, imk porą gurkš-nių, tau geriau pasidarys, tu dar ne taip baisiai sergi.

Aš... negaliu, Erichai... aš... negaliu... aš nebeatkanas...

Per mano kuną pereina šiur-pulus.

Ne, tu turi valgyti, — sa-kau jam, — aš tave vėl ant kojų pastatysiu. Tuoj bus pa-vasaris, atšils, sužaliuos pievos, mes važiuosim namo, vaikščio-sim dar su Elze. — Jis neat-sako, tik ant veido pasirodo lengva šypsena. Už valandėlės jis darosi gyvensnis ir mėgina keltis. Savo karštom, degan-čiom rankom palma manąsias.

Erichai, — pradeda jis tyliai, — atmeni, kaip nura-šydavai nuo manęs prancu-zų darbų? Atmeni, kaip ant ta-vės supykau, kai be manęs nu-ėjai pasivaikščioti su Elze? Vi-sai nežinau, kaip galėjau ant tavės pykti? Juk tu buvai ge-

riausias mano mokyklos drau-gas. Likimas tačiau norėjo, kad matytum ir mano mirtį... — Nebekalbėk nieku, tu bu-si sveikas, mes dar busim drau-gai, aš dar šoksio tavo vestu-vėse.

Ne, brangusis Erichai, mano dainelė sudainuota. To-kia trumpa buvo tą mano dai-nelė...

Valandėlei jis aptyla ir vėl pradeda verkti. Kukičiodamas man tyliai kalba:

Erichai, kai išeisi iš čia ir pamatysi mano mamą, El-zę, — sakyk jom, kad ligi pat mirties, ligi paskutinio atsidu-sėjimo jos buvo su manim...

Daugiau jis nekalba, tik tyliai verkia.

Pavakary jis nusilpnėja ir ima kliedėti. Išgirstu tik kele-tą žodžių: "Mama, Elze..."

Prie jo guli karščiuojantis mažasis Hansas ir kalba tik su Dievu. Abiem davinėju sniego — tik tiek tegaliu padėti.

Vidurnaktį, apie 2 val., Hen-rikas išleidžia paskutinį adu-sį. Už poros valandų miršta ir mažasis Hansas. Sėdžiu prie abiejų lavonų, lemputė šalia

manęs, čia pat ir sušalusi į ledą sriuba.

5 val. ryto išeinu iš bara-ko. Siaučia baisus speigas. Ap-link — kapų tyla. Atsiremiu į sieną ir apsiverkiu. Mane per-ima šaltis. Ašaros ant veido užšąla. Vėl įeinu barakan prie negyvųjų draugų.

Henriko mirtis mane visai pakirto, pakirto per vieną die-ną. Kažkokia keista, šurpi bai-mė mane apima. Iš kur ji? Ar tik ne dėl to, kad dabar mano eilė?... Gal but, kad už poros dienų jau gulėsiu šalia Henri-ko.

Mane išmuša prakaitas. Jau-čius blogai. Man rodos, kad dabar su manimi jau baigta... Nejaugi sergu? Jaučiu, kaip pulsas plaka nenormaliai. Taip dar norėčiau pagyventi, pama-tyti savo mylimąją. Gyvenimas man dar nieko nedavė. — Da-bar jau pervėlu... Jau galas...

Mirtis viską naikina... Ji dar nesoti — ir mane nori paim-ti...

Gelbėkit... Gelbėkit...

IS "A. B. C."

Robert Louis Stevenson.

Vertė A. Kartanas

Turtų Sala

(Tęsinys)

Ir jis su Redruth'u taip smar-kiai pasistumė atgal, jog lai-velio užpakalinis galas tuo-jaus pasinėrė po vandeniu. Trenksmas pasigirdo lygiai tą patį momentą. Tas šuvis tai buvo pirmutinis, kurį Zigmontas buvo girdėjęs, o prokuroro šuvis garsas nebuvo pasiekęs jo. Kur patrankos kulka pra-ėjo, nei vienas iš mūsų neži-nojom tikrai; bet aš manau, turėjo pereiti virš mūsų gal-vų ir kad kulkos sukeltas vė-jas prisidėjo prie mūsų nelai-mės.

Kaip ten nebuvo, mūsų lai-velis nuskendo užpakaliniu galu, gan pamažu trijų pėdų gilumo vandenyje, palikdamas kapitoną ir mane stačius prieš viens kitą. Kiti trys buvo pa-skendę, bet vėl pakilo iš van-dens visi šlapti ir burbuliuo-jantys.

(Bus daugiau)

BOSTONIEČIŲ ATYDAI
Naujienas galima gauti nusipirkti kasdien pas p. M. Andelman, 284 Tremont St., Boston, Mass.

"PLĖSIKAI"

